

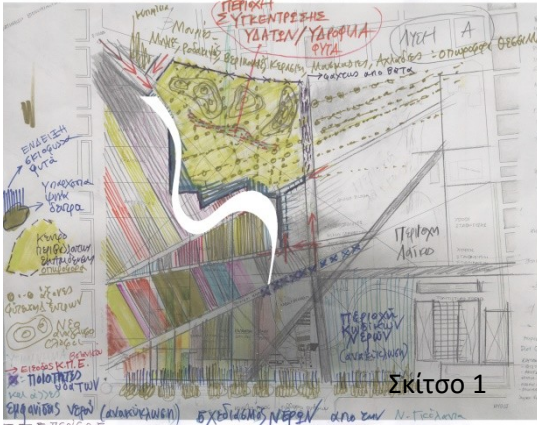
05032011FA

**ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΙΔΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΤΑΣΗΣ ΕΘΙΑΓΕ
ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ**

A. ΤΟ ΤΟΠΙΟ

1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στην υπαίθρια έκταση του αγροκτήματος ΕΘΙΑΓΕ προτείνεται η ανάπτυξη ενός τοπίου όπου κυριολεκτικά θα εκτίθεται και θα λαμβάνει χώρα μια μικρής κλίμακας πρωτογενής παραγωγή, **συνιστώντας μία πολυσχιδή διαδικασία εκπαιδευτικού χαρακτήρα**. Ο μονίμως ανοικτός φυτεμένος χώρος προτείνεται να οργανωθεί βάσει ενός συστήματος χαράξεων που αναφέρονται στα χωράφια του Θεσσαλικού κάμπου. Οι χαράξεις των αγροτεμαχίων δεν είναι καρτεσιανές, μα λειτουργούν ως οπτικές φυγές προς το μακρινό τοπίο. Μία δέσμη διαδρομών - 'οικοδιαδρόμων' που διατρέχουν την έκταση με διαγώνιο τρόπο [ΝΔ προς ΒΑ], οδηγούν τους επισκέπτες - περιοίκους, Λαρισαίους, υπερτοπικούς επισκέπτες- μέσα από τα χωράφια, να περιηγηθούν και να θαυμάσουν διαφορετικά είδη σπαρτών και εν γένει καλλιεργειών εκατέρωθεν της πεζοπορικής η ποδηλατικής τους πορείας: οι διαγώνιες με αυτές τις κατευθύνσεις δίνουν οπτική φυγή προς τον Κίτσαβο και τον Όλυμπο, οι κορυφογραμμές των οποίων διακρίνονται από μακριά, ως μακρινός ορίζοντας πέρα από την πόλη, ενισχύοντας την αίσθηση της κίνησης μέσα στα χωράφια. Στο δίκτυο των 'οικοδιαδρόμων' προάγεται η κίνηση των πεζών, ποδηλατών, ΑΜΕΑ, αθλούμενων [λ.χ. τζόκινγκ], οικογενειών (με καρότσια και παιδικά ποδήλατα/πατίνια). Η προσβασιμότητα σε ΟΛΟΥΣ επεκτείνεται και στον τρόπο που θα βιώνεται το εν λόγω τοπίο, καθώς ανά περιοχές η επιλογή των φυτικών ειδών αλλά και καθ' εαυτός ο σχεδιασμός των αστικών στοιχείων του τοπίου θα στοχεύει στην έγερση των αισθήσεων της όσφρησης και της αφής (αρωματικά φυτά, άνθη, σπρωμένες), της ακοής (ροή νερών με διαφορετικούς τρόπους κι εντάσεις 'κώδικες νερών' κ.α. (σκίτσο 1)

2. Ο ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ

Ο Βοτανικός Κήπος προτείνεται να αποτελέσει ένα ανοιχτό θησαυροφυλάκιο της βιοποικιλότητας των τοπικών ποικιλιών των βρώσιμων και παραδοσιακά χρήσιμων φυτικών προϊόντων της Θεσσαλίας. Θα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: - Τα **οπωροφόρα δέντρα της Θεσσαλίας** (όπως ποικιλίες μηλιών από τις παρειές του Πηλίου, ποικιλίες μηλιών της Αγιάς, αχλάδια Τυρνάβου, κερασιές βερικοκιές, μουσμουλιές) - Τα **καρποφόρα δέντρα** (αμυγδαλιές, καρυδιές, καστανιές, ελιές) - **αμπέλια** - **περιβόλια** (φασολάκια, πατάτες, ντομάτες κλπ) - **αρωματικά φυτά** - Τα **φαρμακευτικά φυτά** της Θεσσαλίας - **Παραποτάμια βλάστηση του Πηνειού** και **Παρακάρλια Βλάστηση** (λυγαριές, καλάμια). Θα είναι περιφραγμένος, τουλάχιστον στα μέρη του όπου τα πιο ευαίσθητα φυτικά οικοσυστήματα θα αναπτύσσονται (περίπου έκταση ¼ του συνόλου, δηλ 30-50 στρέμματα). Η οριογραμμή του προς τα ΝΑ θα διαγράφεται από μία τμηματικά στεγασμένη, κυρίως ημιυπαίθρια διαδρομή, που θα αναπτύσσεται ως καμπύλη που διατρέχει τα χωράφια (σκίτσα 2,3) :

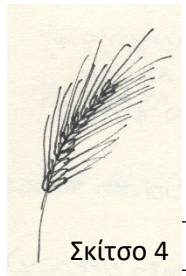
κατά μήκος της θα αρθρώνονται οι στεγασμένες λειτουργίες του Βοτανικού κήπου: τα θερμοκήπια αφενός, το αναψυκτήριο αφετέρου, όπως και οι υποστηρικτικές λειτουργίες (εκδοτήριο, w.c.). Επίσης αρθρωμένες στην ίδια καμπύλη θα είναι και οι αίθουσες σεμιναρίων, χειροτεχνιών, και τα παρασκευαστήρια που συνδέουν τον Βοτανικό κήπο με τις λειτουργίες του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης. Η γραμμική διάταξη που προσφέρει η χαρακτηριστική καμπύλη της αποδίδει αναφορά στην μη ορθολογική κίνηση εντός του τοπίου, όπως λ.χ. κατά μήκος μιας παραποτάμιας όχθης, ενώ το στέγαστρο επιστρωμένο με φωτοβολταϊκά πλακίδια θα καλύπτει ένα σημαντικό ποσοστό των λειτουργικών αναγκών του Βοτανικού κήπου. Εντός των ορίων του βοτανικού κήπου θα συγκεντρώνονται –κατόπιν ειδικής επεξεργασίας με χημικά φίλτρα και καθαριστικά φυτά- σε υπόγεια δεξαμενή με υπερχειλίση τα βρόχινα νερά από τις μη απορροφητικές επιφάνειες της συνολικής έκτασης (συμπεριλαμβανομένων και των κτιρίων) όπως και τα γκριζα νερά από τις κτιριακές λειτουργίες. Στην περιοχή υπερχειλίσης των αρκούντως καθαρών νερών της δεξαμενής, θα φυτευτούν υδροχαρή και υδρόφιλα φυτά των παρόχθιων Θεσσαλικών οικοσυστημάτων, και θα δημιουργηθεί με τη βοήθεια μεμβρανών μικρός υγροβιότοπος. Προς τον Βορρά, το όριο του Βοτανικού κήπου

θα καμουφλάρεται ανάμεσα σε τεχνητούς λοφίσκους στους οποίους θα αναπτύσσονται οι συστάδες των οπωροφόρων, καρποφόρων, αμπελιών, και αρωματικών-φαρμακευτικών φυτών.

3. ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ.

Προτείνουμε να λειτουργεί στο σύνολο των φυτεμένων εκτάσεων της έκτασης, καθώς το εξαιρετικής ποιότητας έδαφος του αγροκτήματος, υψηλής βιολογικής αξίας, ενδείκνυται για εδαφική καλλιέργεια. Η πρωτότυπη ιδέα που θα μπορούσε να εφαρμοστεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα σε τέτοια κλίμακα στο αγρόκτημα ΕΘΙΑΓΕ, είναι η διεξαγωγή των ενεργών μαθημάτων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των σχολείων του Δήμου Λάρισας και των όμορων Δήμων, στο εν λόγω αγρόκτημα. Κάθε σχολείο, κάθε τάξη, θα οικειοποιείται-υιοθετεί ένα τμήμα καλλιεργήσιμης γης, το οποίο θα φροντίζει τις ώρες διεξαγωγής του μαθήματος καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους. Στην συνέχεια οι καρποί της συλλογικής μαθητικής προσπάθειας θα συλλέγονται – ανάλογα με την εποχή καρποφορίας- είτε από την ίδια την τάξη, είτε μέσα από παράλληλες δράσεις του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης (που θα απευθύνονται σε εξωσχολικά προγράμματα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης για τους ίδιους ή/και μαθητές από όλη την Ελληνική επικράτεια κατά τη διάρκεια των σχολικών διακοπών, αλλά και σε άλλες ενδιαφερόμενες κοινωνικές ομάδες όπως λ.χ. ΚΑΠΗ, Φάρος και Σχολή Τυφλών, Φοιτητές του Τμήματος Οικιακής Οικονομίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου Αθηνών, κλπ.). Αν και μικρή, η παραγωγή αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική: αφενός είναι αποτέλεσμα της διαδικασίας μύησης των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στις διαδικασίες και πρακτικές της πρωτογενούς παραγωγής, αφετέρου προσεγγίζεται η αγροτική ταυτότητα του θεσσαλικού κάμπου ως βίωμα. Η μεταλαμπάδευση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς προάγει την κοινωνική συνοχή την διαδικασία περειαίρω επεξεργασίας των προϊόντων στα παρασκευαστήρια : με την διάδοση, καταγραφή και εφαρμογή παραδοσιακών συνταγών της Θεσσαλίας, που έχουν επιβιώσει ως τις μέρες μας από στόμα σε στόμα (γλυκά κουταλιού, τουρσί, πελτέδες και λοιπές σάλτσες, ελιές, μαρμελάδες, αποξηραμένα φρούτα , μυρωδικά, αφεψήματα, κτλ). Τα τρόφιμα, το αποτέλεσμα της επεξεργασίας της παραγωγής επιτόπου και πάλι από μαθητές, φοιτητές, (στα πλαίσια μαθημάτων οικιακής οικονομίας αλλά και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης) και άλλες ενδιαφερόμενες κοινωνικές ομάδες (ΚΑΠΗ κλπ.) θα συσκευάζονται και θα διατίθεται στην αγορά του Μπεζεστένιου, όπου

Σκίτσο 4

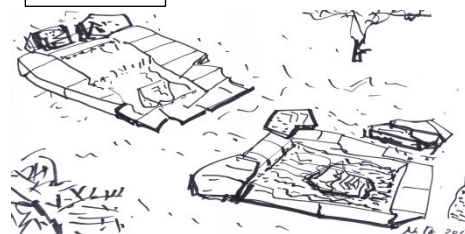
προωθούνται τοπικά προϊόντα, αποτελώντας **μοχλό συνέργειας μεταξύ των διαφορετικών φορέων προώθησης της αγροτικής ανάπτυξης του Δήμου Λαρισαίων**. Επίσης δράσεις του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης θα περιλαμβάνουν μαθήματα και workshops καλαθοπλεκτικής (στα οποία θα μπορούν να αλληλεπιδρούν φιλοξενούμενοι του Πολιτιστικού Χωριού εικαστικοί με μαθητές και παραδοσιακούς τεχνίτες) αλλά και κατασκευές λειτουργικών - και μη- εφήμερων κατασκευών από καλάμια και άλλες φυτικές μέρη (λ.χ. προσωρινά στέγαστρα, καλύβες –παραλλαγές των καλυβών της Κάρλας, χαρτί από φυτικές ίνες, χρωστικές λ.χ. από το ριζάρι των Αμπελακίων κλπ) . (σκίτσο 4)

Απώτερος στόχος είναι το αστικό-αγροτικό αυτό τοπίο να αποτελέσει θεμέλιο και «κοιτίδα ανάδειξης περιβαλλοντικών πρακτικών και δράσεων» προάγοντας την κοινωνική συνοχή και τους κανόνες της κυκλικής οικονομίας. Σε αυτό θα ασκούνται και θα διδάσκονται οι ακόλουθες πρακτικές: Κομποστοποίηση των οργανικών υπολειμμάτων από την περιποίηση των μικρο-αγρών, μπόλιασμα από γνώστες παραδόσεων αλλά και ειδικούς επιστήμονες, η εφαρμογή τοπικών συνταγών (πρόσκληση σε κοινότητες χωριών της Θεσσαλίας για καταγραφή συνταγών για την παραγωγή τροφίμων αφεψημάτων κλπ). Τα σεμινάρια, τα εργαστήρια, η παρασκευή και συσκευασία των προϊόντων θα γίνεται στις ειδικά σχεδιασμένες αίθουσες κατά μήκος της ημιυπαίθριας καμπύλης διαδρομής, ή όταν το επιτρέπει ο καιρός στους γραμμικούς ημιυπαίθριους χώρους κατά μήκος της. Συνοψίζοντας, το τοπίο της έκτασης ΕΘΙΑΓΕ μπορεί να υποστηρίξει την οργάνωση προγραμμάτων καθημερινής απασχόλησης των μαθητών από όλη την Ελλάδα κατά τις σχολικές διακοπές, παρέχοντάς τους πολύπτυχη και εντατική περιβαλλοντική εκπαίδευση, εικαστική και εν γένει καλλιτεχνική καλλιέργεια –με αφετηρία το Πολιτιστικό Χωριό- αλλά και αθλητική άσκηση στους οργανωμένους αθλητικούς χώρους. Με τους τρόπους αυτούς οι φυτεμένοι υπαίθριοι χώροι του κτήματος ΕΘΙΑΓΕ θα έχουν –όπως ζητείται από τον αγνοθέτη **«χαρακτηριστικά πράσινων επεμβάσεων λειτουργικού και επιδεικτικού χαρακτήρα»**, ενώ θα επιτυγχάνεται με ενεργό τρόπο η ζητούμενη **«πολυλειτουργικότητα προσέγγισης»**.

4. Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

“Ο ποταμός του χρόνου” “ρέει” σε επανεμφανιζόμενα τμήματα που επιτρέπουν ενδιάμεσως τους ρυθμούς ανάπτυξης της χλωρίδας της περιοχής διασχίζοντας την έκταση των 220 στρεμμάτων προς το πρωταγωνιστικό ορεινό τοπόσημο της Λάρισας τον Κίσισαβο. **Ο άξονας της “ΡΟΗΣ”** του οδεύει διαμέσου αμπελώνων και αρωματικών φυτών σύμφωνα με τη μελέτη.

Σκίτσο 5

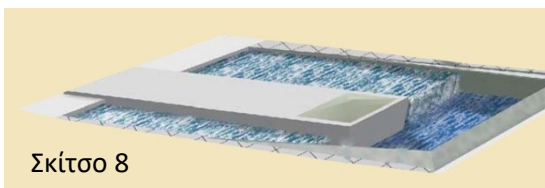
Στα τρία ασπρόμαυρα σκίτσα, προσεγγίζονται τα τμήματα ενός επανεμφανιζόμενου, με τοπικές ανακυκλώσεις ποταμού και οι ενδιάμεσες φυτεύσεις θα δίνουν την αίσθηση παραποτάμιου τοπίου του Πηνειού ποταμού. Επίσης σε αυτές τις γλυπτικές επεμβάσεις δίνεται η ευκαιρία να αναδυθεί το παλιόψηστο των Θεσσαλικών Τοπιών και ιδιαιτέρως η διαχρονική σχέση της Λάρισας με το ποτάμι της τον Πηνειό. "Η υδάτινη ροή" του θα προκαλεί τη συνέργια και την ψυχική σχέση με τις αμετάβλητες αξίες της φύσης. (σκίτσα 5, 6)

5. Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Για τον χώρο που βρίσκεται ανάμεσα στο Μουσείο και το Πολιτιστικό Χωριό, η κατασκευή αυτών των 3d γλυπτών με νερά (μεγάλων διαστάσεων, τμημάτων του γλυπτού πέτρινου ποταμού) δίνουν μια κατασκευαστική ιδέα για την ανάπτυξη ποιοτήτων νερών (ορεινές, πεδινές ροές, καταρρακτώδεις, φυγόκεντρες "δρυστέλα", μικρά ρυάκια και άλλες ηχογόνες δομές νερών, με αναφορά στο τοπίο και τη διαμόρφωση της κοίτης στην οποία κινούνται). Σε

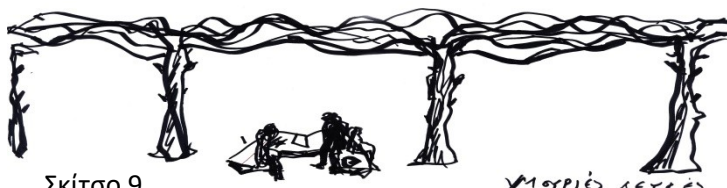
Σκίτσο 7

Σκίτσο 8

αυτή την πλατεία, οι επισκέπτες και ιδιαίτερα τα παιδιά, που τόσο μας ενδιαφέρουν, ως δέκτες βιωματικών ποιοτήτων, στη συγκεκριμένη περίπτωση θα

ευαισθητοποιηθούν αντιλαμβανόμενα "το σχήμα του νερού" και τις μορφές του σε σχέση με τη ροή και την κοίτη του και με τη διαδοχική μετακίνηση του ήλιου, συμμετέχοντας ουσιαστικά στην διαδραστική και εκπαιδευτική διαδικασία. Εξάλλου οι διάφορες ποιότητες των ήχων των τρεχόμενων νερών ευχάριστα μας ακολουθούν στη

Σκίτσο 9

ΜΟΥΡΙΕΣ ΛΕΥΚΕΣ

ζωή μας. (σκίτσο 7,8)

Στον ίδιο αυτό χώρο προτείνεται να φυτευτούν ΜΟΥΡΙΕΣ (λευκόκαρπες) κλαδεμένες με τον περίτεχνο και γνωστό στο Θεσσαλικό περιβάλλον τρόπο : από μικρά δέντρα επιλέγονται και δεν κλαδεύονται 4-5 κλώνοι οι οποίοι μεγαλώνοντας

υπέμετρα και πλεκόμενοι με την επόμενη γειτονική μουριά δημιουργούν το Χειμώνα χωρίς τα φύλλα της ένα σύμπλεγμα κυματιστών ρυθμών που συνάδουν με την πλαστική ιδέα της επέμβασης των νερών, το δε Θέρος δημιουργούν εξαιρετική σκίαση την οποία θα εκμεταλλευτούμε για να αναπτυχθούν συμπλέγματα από γλυπτά καθιστικά για την ευχάριστη διήμερευση του κοινού. (σκίτσο 9)

B. ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΙΟ

1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Ο χώρος των πρώην γεωργικών αποθηκών προτείνεται να γίνει ένα εκκολαπτήριο δημιουργικότητας, ένας χώρος διακίνησης καλλιτεχνικών ιδεών και δράσεων, μία στέγη συνάντησης καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο, μία ζωντανή σκηνή καλλιτεχνικών δρώμενων και δημιουργικών ζυμώσεων. Παράλληλα ένας πολυχώρος αναψυχής, εκτόνωσης, διασκέδασης και ενεργούς συμμετοχής των κατοίκων της περιοχής με δράσεις πολιτισμού και τέχνης. Οι αποθήκες και ο περιβάλλον χώρος τους μετατρέπονται σε μια **δεξαμενή σκέψης και καλλιτεχνικής δημιουργίας**, δίνοντας διέξοδο στις δημιουργικές δυνάμεις της περιοχής.

Οι αποθήκες που παλιά συνέδεσαν την ύπαρξή τους με την αποθήκευση και διακίνηση των αγαθών του Θεσσαλικού κάμπου και την οικονομία της Λάρισας, σήμερα σε δεύτερο χρόνο καλούνται να παίξουν ένα εξίσου σημαντικό ρόλο στην πολιτιστική και πνευματική ανάπτυξη του τόπου. Μετασχηματίζονται σε μία κυψέλη συντροφικότητας όπου μπορούν να βρουν στέγη όλες οι δημιουργικές δυνάμεις της περιοχής. Δημιουργείται κατ' αυτόν τον τρόπο ένα νέο σημείο αναφοράς για την πόλη και την περιοχή, ενεργοποιώντας κατ' ουσία ένα νεκρό σημείο ένα αστικό κενό στην καρδιά του αστικού ιστού.

Ο στόχος της επέμβασης είναι διττός. Αφενός η δημιουργία ενός νέου πολυχώρου καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων υπερτοπικού ενδιαφέροντος και αφετέρου η αξιοποίηση και αναβάθμιση μιας εξαιρετικά υποβαθμισμένης, χωρίς υπηρεσίες και υποδομές περιοχής, η οποία με τις νέες χρήσεις εντάσσεται δυναμικά στην ζωή της πόλης.

Η ιδέα στηρίζεται στην αρχή των ήπιων παρεμβάσεων σε βιομηχανικά κελύφη - αποθήκες οι οποίες διατηρούν κατά το δυνατόν την δομική τους οργάνωση και οι οποίες συντείνουν να εξυπηρετήσουν με ελαφρές κατασκευές και διακριτές προσθήκες την νέα χρήση και λειτουργία.

Η αρχιτεκτονική πρόταση κινείται στην κατεύθυνση της διατήρησης του φέροντα οργανισμού καθώς και του καθαρού περιγράμματος των τεσσάρων αποθηκών. Κατεδαφίζονται οι τοιχοποιίες και οργανώνονται στο εσωτερικό μέσω ελαφρών μεταλλικών κατασκευών και ξηράς δόμησης οι νέες λειτουργικές κατόψεις. Η πρόταση στοχεύει μέσω της λειτουργικής, κατασκευαστικής, αισθητικής και ενεργειακής αναβάθμισης των υπαρχουσών αποθηκών να δημιουργήσει ένα ιδιαίτερο, άνετο ανθρώπινο και φιλικό περιβάλλον για την ευχάριστη διαμονή και εργασία των καλλιτεχνών, αλλά και την εξυπηρέτηση των επισκεπτών του συγκροτήματος.

Η λιτή μορφολογική και ογκοπλαστική αντιμετώπιση των αποθηκών ως καθάρων πρισματικών όγκων (μοναδικό υλικό η βιομηχανική σχάρα orsogrill), δημιουργεί το απαραίτητο ουδέτερο φόντο για την προβολή και ανάδειξη των έργων των καλλιτεχνών που θα εκτίθενται σε μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις στην αυλή του συγκροτήματος, και στους υπόλοιπους εσωτερικούς εκθεσιακούς χώρους.

Η Αρχιτεκτονική σύλληψη ευνοεί και συμβάλει μέσω του σχεδιασμού στην συνύπαρξη, την ανταλλαγή απόψεων και πιθανά στην συν διαμόρφωση προτάσεων από καλλιτέχνες με διαφορετικές αφετηρίες, διαφορετικές κουλτούρες και διαφορετικό πολιτιστικό υπόβαθρο. Οι χώροι που προτείνονται εξυπηρετούν δράσεις για την ζωγραφική, την γλυπτική, την μουσική, το θέατρο, τον χορό, το design, την αρχιτεκτονική και όλες τις εκφάνσεις των δημιουργικών τεχνών και του πολιτισμού.

Αναλυτικά προτείνονται τα εξής:

i. Διατήρηση στο συγκρότημα της σχέσης κτισμένου και άκτιστου χώρου χωρίς την προσθήκη νέων κτιρίων η

επεκτάσεις των υπαρχόντων. Οι παρεμβάσεις αφορούν το εσωτερικό (λειτουργική αναβάθμιση), τις όψεις των υφισταμένων ισόγειων κτιρίων (αισθητική και ενεργειακή αναβάθμιση), και την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. (Αποφυγή θερμικών νησίδων και ενίσχυση του πρασίνου)

Διατήρηση της εισόδου από την κεντρική οδό πρόσβασης (Θεοφράστου) και δημιουργία

ii. Σκίτσο 10

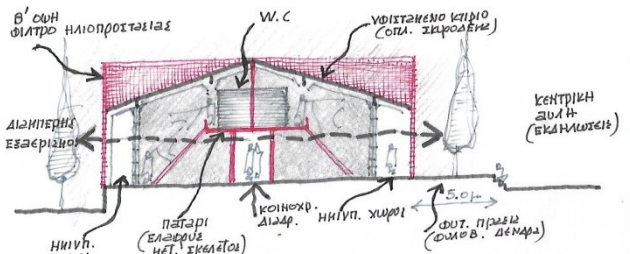
διακριτής πύλης εισόδου στο συγκρότημα του πολιτιστικού χωριού. (σκίτσο 10)

iii. Διατήρηση της εσωτερικής αυλής και ενίσχυση του ρόλου της ως χώρου υπαίθριων εκδηλώσεων τέχνης, πολιτισμού, και συναναστροφής των ενοίκων και των επισκεπτών του πολιτιστικού χωριού.

2. ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ (ΑΠΟΘΗΚΕΣ 1 ΚΑΙ 2)

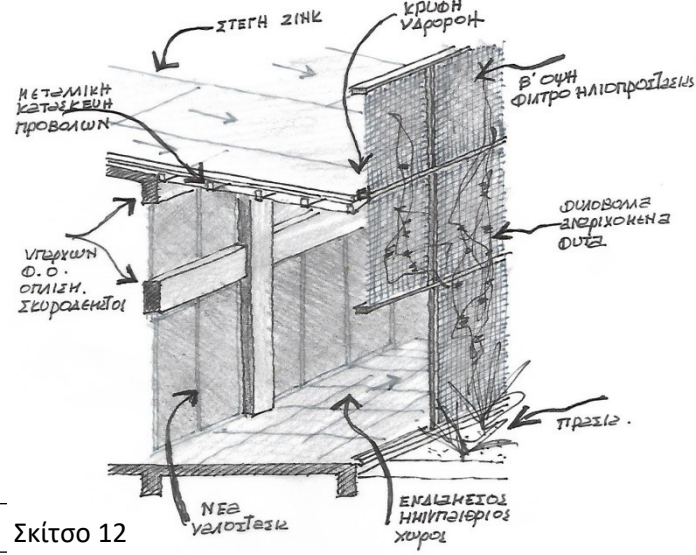
Οι αποθήκες 1 και 2 (τα δύο σκέλη του Π) μετασχηματίζονται σε studio διαμονής και φιλοξενίας των καλλιτεχνών. Τα διαμερίσματα διαμονής είναι διώροφα. Το μεν ισόγειο τμήμα περιλαμβάνει τον χώρο του καθιστικού με την κουζίνα και τον χώρο εργασίας, το δε πατάρι τον χώρο του ύπνου με το λουτρό. Το πατάρι (ελαφρά μεταλλική κατασκευή) χωροθετείται στο κεντρικό τμήμα της αποθήκης για την εκμετάλλευση του ύψους της κεκλιμένης από οπλισμένο σκυρόδεμα στέγης. (σκίτσο 11)

Σκίτσο 11

Και στις δύο μεγάλες πλευρές των αποθηκών 1 και 2 κατασκευάζεται ημιυπαίθριος μεταβατικός χώρος ανεξάρτητος για κάθε διαμέρισμα. Στο όριο των υφισταμένων κτιρίων στην εξωτερική πλευρά των ημιυπαίθριων χώρων τοποθετείται μία δεύτερη όψη-φίλτρο ηλιοπροστασίας από μεταλλική βιομηχανική σχάρα (τύπου orsogrill). Τμήμα της μεταλλικής όψης είναι σταθερό και τμήμα κινητό για την εξασφάλιση της θέας. (σκίτσο 12).

Στα σταθερά τμήματα της μεταλλικής όψης αναπτύσσονται φυλλοβόλα αναρριχώμενα φυτά που φύονται στην παρακείμενη υπερυψωμένη πρασιά. Η ενίσχυση του υπάρχοντος από σκυρόδεμα φέροντος οργανισμού των αποθηκών προτείνεται να γίνει με εμφανείς μεταλλικούς νάρθηκες και μεταλλικούς αντιανέμιους συνδέσμους σε επιλεγμένες από την

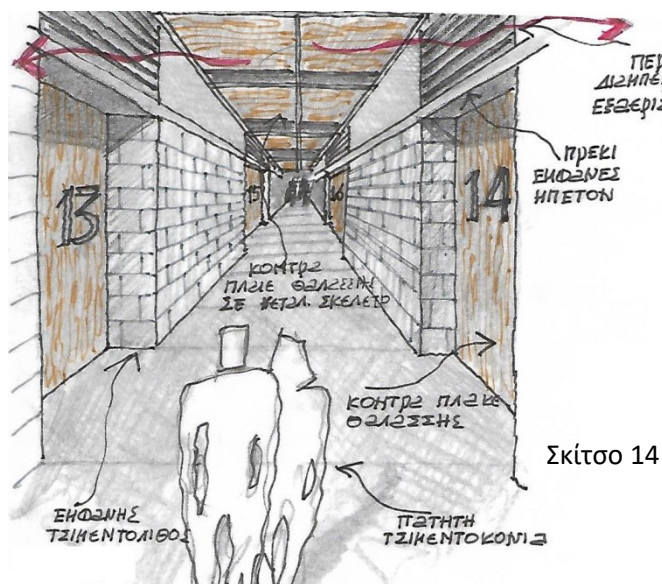

Σκίτσο 12

αρχιτεκτονική πρόταση θέσεις. (σκίτσο 13) Οι κεκλιμένοι πρόβολοι από οπλισμένο σκυρόδεμα παρουσιάζουν σημαντικές φθορές από την υγρασία κυρίως στους αρμούς διαστολής και μεγάλο βέλος κάμψης, γι' αυτό προτείνεται να κατεδαφιστούν και να αντικατασταθούν με μεταλλική κατασκευή και επικάλυψη Zinc (ως επέκταση της επικάλυψης των κεκλιμένων πλακών των φορέων, παράλληλα με την εξωτερική θερμομόνωση αυτών).

Τα studio οργανώνονται σε ομάδες των 8 και ανά 4 έχουν συγκεντρωμένους τους χώρους υγιεινής επιτυγχάνοντας λειτουργική και κατασκευαστική οικονομία κλίμακας. Η μονάδα των 8 χώρων διαμονής διαθέτει κοινόχρηστο δώροφο χώρο - καθιστικού και συνάντησης - κοινωνικοποίησης των ενοίκων του πολιτιστικού χωριού. Δημιουργούνται κατ' αυτόν τον τρόπο 6 συστοιχίες των 8 studio = 48 studio των 55μ2 έκαστο.

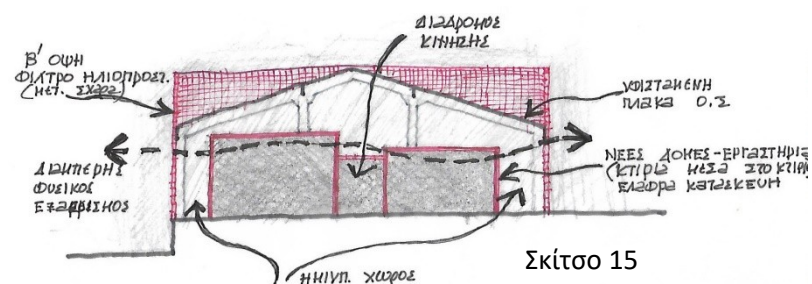
Σκίτσο 14

Η εσωτερική αρχιτεκτονική των χώρων διαμονής και των διαδρόμων κίνησης διαπνέεται από την λογική των βιομηχανικών χώρων - αποθηκών με την χρησιμοποίηση πρωτογενών υλικών όπως του εμφανούς τσιμεντόλιθου, των μεταλλικών διατομών, του κόντρα πλακέ θαλάσσης στο φυσικό του χρώμα, του εμφανούς σκυροδέματος και των βιομηχανικών δαπέδων με εμφανείς τις Η/Μηχανολογικές εγκαταστάσεις. Τα υλικά αυτά εκτός του ότι είναι χαμηλού κόστους είναι και ιδιαίτερα προσφιλή στους καλλιτέχνες δημιουργώντας οικεία ατμόσφαιρα χωρίς περιττές και επίπλαστες διακοσμήσεις που φαίνονται ξένες προς το λιτό εξωτερικό περίβλημα. (σκίτσο 14)

Τα εσωτερικά χωρίσματα προτείνονται από ξηρά δόμηση με πάνελ OSB και ενδιάμεσα συμπιεσμένο άχυρο σε ξύλινο σκελετό.

Η διαμπερότητα των χώρων διαμονής (ιδιαίτερα σημαντική για την βιοκλιματική συμπεριφορά του κτιρίου σε ό,τι αφορά κυρίως τον φυσικό εξαερισμό και δροσισμό) επιτυγχάνεται με την κατασκευή ανοιγόμενων περσίδων προς την πλευρά του κεντρικού διαδρόμου κίνησης (επάνω από τις πόρτες εισόδου των διαμερισμάτων).

3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ (ΑΠΟΘΗΚΗ 3)

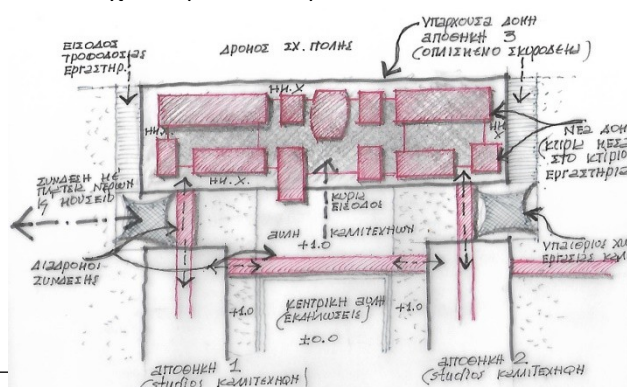

Σκίτσο 15

Οι χώροι των εργαστηρίων των καλλιτεχνών και οι αποθήκες των πρώτων υλών χρωθετούνται στην αποθήκη 3 (το βορεινό σκέλος του Π). Λόγω της απαίτησης φυσικού φωτισμού και αερισμού κατεδαφίζονται στην ανατολική, δυτική και νότια πλευρά του κτιρίου οι τοιχοποιίες και αντικαθίστανται με παράλληλη μετάθεση προς το εσωτερικό με υαλοστάσια τελευταίας τεχνολογίας. Στην

εξωτερική παρειά του κτιρίου τοποθετείται ομοίως δεύτερη μεταλλική όψη - φίλτρο ηλιοπροστασίας και αποφυγής θάμπωσης στο εσωτερικό του χώρου εργασίας των καλλιτεχνών. (σκίτσο 15)

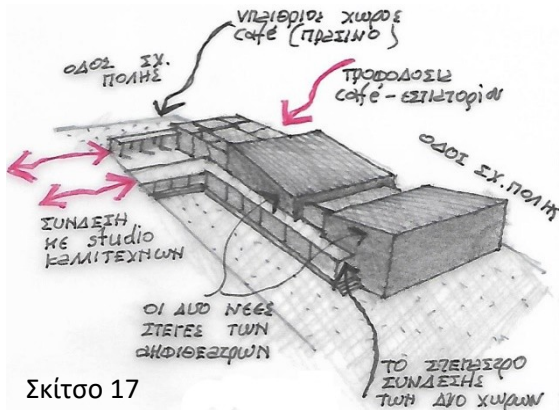
Τα επιμέρους εργαστήρια (ξύλου, μετάλλου, χαρακτηριστικής και εκτυπώσεων, ηλεκτρονικής σχεδίασης κλπ), οργανώνονται ως ανεξάρτητες μονάδες - κτίρια μέσα στο κτίριο - με λειτουργική αυτοτέλεια και σε επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον του κτιρίου (φυσικός φωτισμός και αερισμός). Στο κεντρικό σημείο της εισόδου δημιουργείται χώρος ενημέρωσης, παρουσίασης, προβολών κλπ σε οβάλ σχήμα ο οποίος μπορεί να ενοποιείται με τον υπόλοιπο χώρο εισόδου(μέσω συρόμενων ελαφρών πανέλων) και να λειτουργεί ως ενιαίος χώρος έκθεσης της δουλειάς των καλλιτεχνών. (σκίτσο 16)

Σκίτσο 16

Το τμήμα της αυλής μεταξύ των αποθηκών 1 - 2 και της αποθήκης 3 υπερυψώνεται δημιουργώντας μία εσωτερική αυλή κατάλληλη για υπαίθρια απασχόληση των καλλιτεχνών και παράλληλα για υπαίθρια έκθεση των δημιουργημάτων τους. Το κτίριο των εργαστηρίων συνδέεται με τις δύο πτέρυγες των κατοικιών με στεγασμένους μεταλλικούς διαδρόμους για να υπάρχει απρόσκοπτη επικοινωνία μεταξύ των χώρων διαμονής και των χώρων εργασίας. Τμήμα του υπαίθριου χώρου στεγάζεται με εφελκόμενες τέντες για προστασία των καλλιτεχνών από τον ήλιο.

4. ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ-ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ-ΚΑΦΕ (ΑΠΟΘΗΚΗ 4)

Σκίτσο 17

Η αποθήκη 4 μετασχηματίζεται και περιλαμβάνει τις δημόσιες χρήσεις του συγκροτήματος. Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων (900μ²), έχει την δυνατότητα διαχωρισμού σε δύο μικρότερες (600μ² και 300 μ²) για την παράλληλη και εναλλακτική χρησιμοποίησή της σε διοργανώσεις συνεδρίων, ημερίδων, εκθέσεων, και λοιπών εκδηλώσεων πολιτισμού και τέχνης. Διαθέτει τους απαιτούμενους χώρους σκηνής, φουαγιέ καθώς και χώρους υγιεινής για τους επισκέπτες και ΑΜΕΑ). Και στις δύο αίθουσες υπάρχουν κινητές κερκίδες για αμιγή συνεδριακή χρήση αλλά και δυνατότητα ενοποίησης σε ένα πολυχώρο συνολικού εμβαδού 900 μ² για λειτουργία εκθέσεων και ποικίλων εκδηλώσεων πολιτισμού και τέχνης. (σκίτσο 17) Η

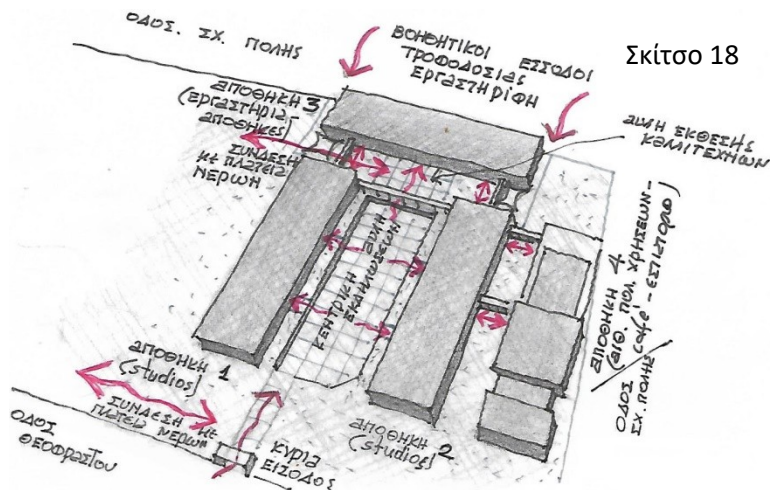
χωροθέτηση του καφέ και του εστιατορίου προτείνεται στο βορεινό τμήμα της αποθήκης 4 για να υπάρχει η δυνατότητα υπαίθριας εκτόνωσης και άμεσης επαφής με χώρο πρασίνου σημαντικής έκτασης. Το δημόσιο κτίριο συνδέεται με τα κτίρια διαμονής και τα εργαστήρια μέσω πλέγματος στεγασμένων μεταλλικών διαδρόμων.

Για την μετατροπή τμήματος της αποθήκης 4 σε λειτουργικό χώρο πολλαπλών χρήσεων κατεδαφίζεται η κεντρική σειρά των υποστυλωμάτων από σπλισμένο σκυρόδεμα καθώς οι πλάκες και τα δοκάρια και αντικαθίστανται με μεταλλικό φέροντα οργανισμό και μονόρριχτες στέγες με επικάλυψη φύλλα τιτανιούχου ψευδαργύρου (zinc). Σε τμήμα του φουαγιέ και του καφέ- εστιατορίου κατασκευάζονται μεταλλικά πατάρια για την χωροθέτηση των απαιτούμενων χώρων υγιεινής και γραφείων διοικητικής υποστήριξης των εκδηλώσεων που λαμβάνουν χώρα στο συγκρότημα. Ο υφιστάμενος Α΄ όροφος των γραφείων προτείνεται να κατεδαφισθεί.

5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΩΝ ΧΩΡΟΣ

Ιδιαίτερα σημαντική στην λειτουργία του συγκροτήματος είναι η λειτουργία του περιβάλλοντος χώρου κυρίως ένεκα του κλίματος που επιτρέπει δράσεις σε υπαίθριο χώρο τους περισσότερους μήνες του χρόνου. (σκίτσο 18) Προτείνονται τα εξής:

- Υπερύψωση του τμήματος της αυλής στο μπροστινό μέρος (Νότιο) της αποθήκης 3 (εργαστήρια), για να δοθεί η δυνατότητα υπαίθριας ενασχόλησης των καλλιτεχνών αλλά και έκθεσης των μεγάλης κλίμακας έργων. Δυνατότητα μεταφοράς υλικών και έργων μέσω ραμπών από τον παρακείμενο προς Βορρά δρόμο.
- Δημιουργία υπαίθριου χώρου εκδηλώσεων στην κεντρική αυλή με παράλληλη δημιουργία ζώνης πρασίνου μεταξύ των χώρων διαμονής και της αυλής καθώς και περιμετρικών αμφιθεατρικών αναβαθμών. Ο κατασκευαστικός κάναβος των αποθηκών (5x5) συνεχίζει και ως κάναβος των πλακοστρώσεων της αυλής από χυτά δάπεδα. Τμήματα του κανάβου φυτεύονται και δημιουργείται πλέγμα με συρματοσχοίνα και αναρριχώμενα φυτά.
- Δημιουργία μεγάλης φυτεμένης πρασιάς προς την πλευρά του καφέ και του εστιατορίου με αντίστοιχο πλεονέκτημα υπαίθριας διαμονής των ενοίκων και επισκεπτών του συγκροτήματος.
- Δημιουργίας πύλης εισόδου με ελαφρά μεταλλική κατασκευή.
- Σχεδιασμό του πρασίνου (χαμηλό, ψηλό, φυλλοβόλα, αειθαλή κλπ) με δυνατότητα αυτομάτου ποτίσματος μέσω κλειστού συστήματος και υπόγειας δεξαμενής αποθήκευσης του βρόχινου νερού που θα συλλέγεται από το οριζόντιο και κατακόρυφο δίκτυο υδρορροών των κεκλιμένων στεγών του συγκροτήματος.

Σκίτσο 18

- Χρησιμοποίηση υλικών ειδικών προδιαγραφών για τις σκληρές επιφάνειες (πλακοστρώσεις) που επιτρέπουν την απορρόφηση των όμβριων και την αναπνοή του εδάφους (αποφυγή δημιουργίας θερμικών νησίδων).

Γ. ΚΤΙΡΙΟ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ- ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΔΑΦΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ο κάμπος της Λάρισας αποτελεί την μεγαλύτερη ενιαία καλλιεργήσιμη έκταση της χώρας. Η ιστορία του τόπου καθώς και οι μνήμες των ανθρώπων έχουν ως κοινό άξονα την αγροτική παραγωγή καθώς και την αγροτική οικονομία. **Η έκταση του ΕΘΙΑΓΕ είναι μια κατεξοχήν περίπτωση για την δημιουργία ενός πολύ-λειτουργικού συγκροτήματος με προτεραιότητα στο φυσικό περιβάλλον.**

Το Κέντρο Προώθησης Αγροτικής Καινοτομίας αποτελεί την απαραίτητη κτηριακή υποδομή ώστε η τοπιακή διαμόρφωση καθώς και οι λοιπές δομές που αναπτύσσονται εντός της έκτασης του ΕΘΙΑΓΕ, δηλαδή κυρίως εκείνες του Βοτανικού Κήπου και του Κέντρου περιβαλλοντικής Αγωγής, να συλλειτουργήσουν με την πραγματική Αγροτική Οικονομία. Η νέα κτηριακή υποδομή έχει σημασία όχι μόνο ως προς την νοηματοδότηση της νέας διαμόρφωσης αλλά ταυτόχρονα διατηρεί την επαφή με την προηγούμενη κατάσταση του τόπου.

Η συγκεκριμένη έκταση δεν είναι μια αδόμητη περιοχή που δεν έχει προλάβει να καταλάβει ο αστικός χώρος που την προσεγγίζει και σχεδόν την έχει περιβάλλει αλλά αποτελούσε την έκταση όπου το **ΕΘΙΑΓΕ χρησιμοποιούσε ως «ζωντανό» βιολογικό εργαστήριο σπόρων και φυτών.** Αυτή η ζωντανή παράδοση που δημιουργεί ένα μεγάλο γνωσιακό κύκλο εμπειρικής αλλά και θεωρητικής γνώσης είναι χρήσιμο να διατηρηθεί και να ενισχυθεί. Επιπλέον αυτό το δίπολο εμπειρικής και θεωρητικής γνώσης συνυπάρχει με ακόμα ένα δίπολο εκείνο της εκπαιδευτικής αναπαραστατικής διαδικασίας ταυτόχρονα με το πραγματικό πρόβλημα της έρευνας και της εξέλιξης της αγροτικής τεχνολογίας.

2. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΘΕΣΗΣ ΝΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ.

Θεωρούμε ότι ο νέο κτήριο πρέπει να έχει πρόσβαση από την οδό Θεοφράστου που αποτελεί τον σημαντικότερο αστικό άξονα που ορίζει την περιοχή μας και ενώνει το πάρκο με τον κεντρικό δρόμο.

Επιπλέον είναι σημαντική για την σύνδεση με την ιστορική συνέχεια της λειτουργίας του ΕΘΙΑΓΕ να βρίσκεται σε συνέργεια με την υφιστάμενη δομή που περιλαμβάνει το Ινστιτούτο Κτηνοτροφικών Φυτών και Βοσκών, το Ινστιτούτο Χαρτογράφησης και ταξινόμησης των εδαφών καθώς και το Εργαστήριο Αναλύσεων Εδαφών και Φυτών Συνυπολογίζοντας τις προεκτάσεις των αξόνων της πόλης εντός του Πάρκου καθώς και τον ευρύτερο χώρο που πρέπει να αφεθεί γύρω από το πολιτιστικό χωριό αλλά και γύρω από το νέο κτήριο, **εμφανίζεται ως καταλληλότερη θέση η νότια πλευρά της σύγκλισης των Οδών Θεοφράστου και Κολχίδος.**

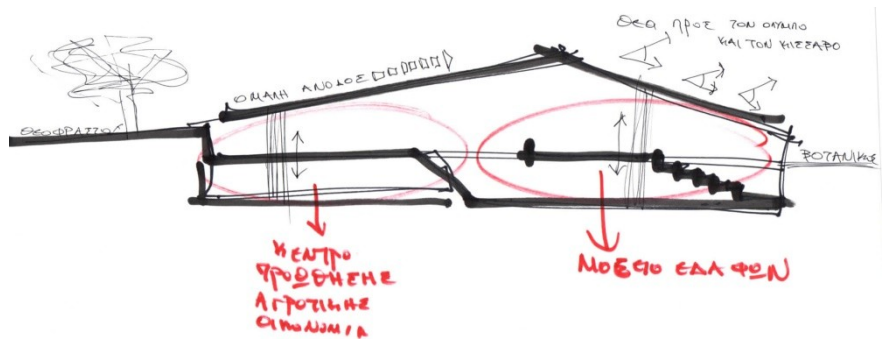
Ιδιαίτερα η εγγύτητα του νέου κτηρίου με τις υφιστάμενες δομές θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική ώστε να ενισχυθεί η νοηματική και λειτουργική συνέχεια των υφιστάμενων δομών με τις μελλοντικές. Συνακόλουθα, η θέση μας είναι ότι το νέο κτήριο δεν πρέπει να έχει παραπάνω επιβλητικό χαρακτήρα από αυτό που του αρμόζει. Η λειτουργία του σε μεγάλο βαθμό εκπληρώνει ή συμπληρώνει τις λειτουργίες του Πάρκου αλλά δεν είναι το κύριο θέμα. Δεν μπορεί το ίδιο το κτήριο να τοποθετηθεί κεντρικά στο πάρκο διότι τότε θα μεταμορφωθεί το ίδιο το κτήριο στο θέμα της διαμορφωμένης έκτασης ενώ στην πραγματικότητα πρέπει να συνεπικουρεί την δραστηριότητα του πάρκου που στην πραγματικότητα είναι μια χωρική συμπύκνωση του Θεσσαλικού Κάμπου. Άλλωστε η τοποθέτηση του κτηρίου σε κεντρική θέση θα διέκοπτε το μεγάλο βάθος στην προοπτική του τοπίου που είναι χαρακτηριστικό για το οριζόντιο τοπίο του Θεσσαλικού κάμπου καθώς επίσης από το βόρειο τμήμα θα διέκοπτε ή θα δημιουργούσε ένα ενδιάμεσο επίπεδο θέασης σε σχέση με την μακρινή όψη του Κίσσαβου και του Όλυμπου

3. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

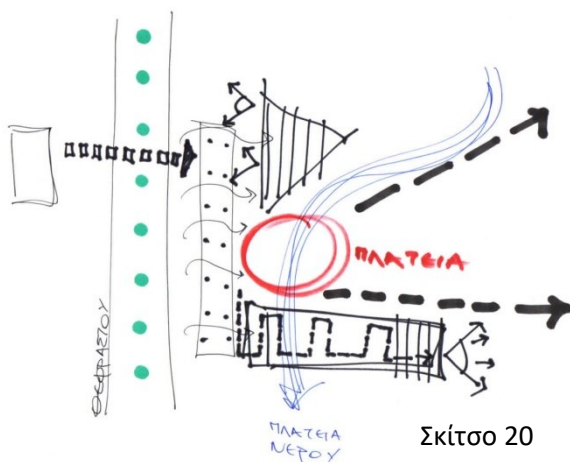
Με αυτές τις κατευθύνσεις η νέα κτηριακή δομή αποτελεί μια σύνθετη και ενδιαφέρουσα λειτουργία διότι πρέπει να συνδυάζει την εκπαιδευτική αναπαραστατική λειτουργία με εκείνη της πραγματικής έρευνας και προώθησης της αγροτικής οικονομίας. Αυτή η σύνθετη λειτουργία δημιουργεί ένα μείγμα διαφορετικών χρηστών και επισκεπτών. Δηλαδή αναμένουμε ως προς το ερευνητικό χαρακτήρα εξειδικευμένους ερευνητές και επιστήμονες που εργάζονται ή επισκέπτονται τις εργαστηριακές εγκαταστάσεις και επιπλέον αγρότες που θέλουν να ενημερωθούν ή να συζητήσουν θέματα και προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην αγροτική παραγωγή. Στοχεύουμε στην διοργάνωση εξειδικευμένων συνεδρίων ή ενημερωτικές, επιμορφωτικές ομιλίες καθώς και παρουσιάσεις των εξελίξεων **ο Σχίσμα 19** κτηνική παραγωγή ενώ ως προς τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα αναμένουμε σχολεία ή επισκέπτες που προσεγγίζουν το κτήριο ως πηγή γνώσης και ως εμπειρία θεωρητικής προσέγγισης της αγροτικής παραγωγής σε αντιδιαστολή με την πραγματική αγροτική παραγωγή που

αναπτύσσεται σε μικροκλίμακα στο κέντρο περιβαλλοντικής αγωγής. Ακόμη έχει ενδιαφέρον το γεγονός ότι το νέο κτήριο ισορροπεί ανάμεσα στον αστικό ιστό και στην τοπιακή διαμόρφωση καθώς στεγάζει αστικές χρήσεις αλλά ταυτόχρονα εισάγει τον επισκέπτη στο κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης.

Τέλος το νέο κτήριο αποκτά μια έντονη συμβολική σημασία « τοπόσημου» ως προς τον ρόλο που η τοπική κοινωνία επιλέγει να προσδώσει στην αγροτική παραγωγή στην οποία εδράζεται η καταγωγή της. **Η αρχική σύλληψη και νοηματοδότηση του κτηρίου είναι η κίνηση του σπόρου που ευρισκόμενος μέσα στη γη, αναπτύσσεται και βγαίνει προς το φως εμφανίζοντας ένα αρχικό εξόγκωμα πριν βλαστήσει και αναπτύξει τον κορμό του.** (σκίτσο 19) Κατά αναλογία το συγκρότημα έχει συλληφθεί σε τομή ως μια συνεχόμενη κίνηση από την επιφάνεια στο βάθος του εδάφους και πάλι πάνω στην επιφάνεια καθώς επίσης και σε κάτοψη στη σχέση που οφείλει το κτήριο να δημιουργήσει ως προς τον δημόσιο χώρο.

Για αυτό το λόγο θεωρείται σημαντική χειρονομία η δημιουργία ενός κεντρικού υπαίθριου χώρου, μια κεντρική πλατεία αστικού τύπου που διανοίγεται προς το διαμορφωμένο τοπίο του πάρκου και λειτουργεί ως χώρος μετάβασης από το αστικό περιβάλλον στο κέντρο προώθησης αγροτικής οικονομίας και συνακόλουθα στο κέντρο περιβαλλοντικής αγωγής. Η κεντρική πλατεία του συγκροτήματος συνδέεται με τον κεντρικό άξονα της Θεοφράστου με μια στοά που αποτελεί την αστική «απάντηση» του κτηρίου ως προς την αξονική προοπτική των υψικορμών δέντρων κατά μήκος της οδού. (σκίτσο 20) Από τον χώρο της στοάς με κατάλληλες διαμορφώσεις πραγματοποιούνται τόσο η κατάβαση στο χώρο της πλατείας όσο και οι συμπληρωματικές πορείες στα δώματα των κτηριακών μαζών μετατρέποντάς τα σε επεκτάσεις είτε του

δημόσιου αστικού χώρου είτε της τοπιακής διαμόρφωσης, ως ένα ανέβασμα σε ένα τεχνητό λόφο θέασης και συν-θεώρησης του πάρκου, της πόλης και του μακρινής θέας των βουνοκορφών του Κισσάβου και του Ολύμπου.

4. ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Το κέντρο προώθησης αγροτικής οικονομίας συγκροτείται από δύο κτηριακές μάζες που αφορούν το διττό χαρακτήρα του κέντρου δηλαδή την έρευνα και επιμόρφωση παράλληλα με τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα των μουσειακών χώρων.

Από τον χώρο της στοάς διαμορφώνεται η ομαλή κατάβαση προς τον κεντρικό υπαίθριο χώρο όπου δημιουργούνται οι χώροι εισόδου στις δύο κτηριακές ενότητες καθώς επίσης και διαμήκειες διαμορφώσεις που οδηγούν στα δώματα των δύο κτηριακών ενότητων.

Στο δυτικό τμήμα του κτηρίου αναπτύσσεται το συνεδριακό κέντρο που έχει ως στόχο την διάδοση της γνώσης και την εμπειρία της αγροτικής παραγωγής και του οποίου το δώμα διαμορφώνεται ως ένα καθιστικό μεγάλης κλίμακας με θέα προς την οδό Θεοφράστου και το υφιστάμενο κτήριο του Ινστιτούτου Βιομηχανικών & Κτηνοτροφικών Φυτών Λάρισας. Αναλυτικά περιλαμβάνει:

Χώρο εισόδου κυλικείου και πληροφορίες, Foyer και εν δυνάμει εκθεσιακό χώρο, αίθουσα αμφιθεάτρου 220 θέσεων, μικρότερες αίθουσες για παράλληλες συνεδρίες, χώρους υγιεινής και βοηθητικούς χώρους. Στο ανατολικό τμήμα του κτηρίου αναπτύσσονται οι κύριες λειτουργίες του Κέντρο Προώθησης αγροτικής Οικονομίας οι οποίες συγκροτούν δύο διακριτές ενότητες που αναπτύσσονται σε δύο στάθμες κατά μήκος του κτηρίου. Η πρώτη περιλαμβάνει: Γραφεία καινοτομίας, Υποστήριξη επιχειρήσεων του αγροδιατροφικού τομέα (one Stop Desk), Επιστημονική Υποστήριξη, Εργαστήρια, Αρχείο, Χώρο Διοίκησης και Βοηθητικούς Χώρους. Η δεύτερη ενότητα αφορά τον Εκθεσιακό Χώρο του Μουσείου Εδαφών και Αγροτικής Τεχνολογίας. Αναλυτικά οι θεματικές ενότητες του μουσείου είναι: Εδαφογένεση, Ταξινόμηση Εδαφών, Ανάλυση Εδαφών, «Θέατρο» των σπόρων και Νερό, Προβιομηχανική Αγροτική Τεχνολογία, Εισαγωγή της Μηχανής στην Αγροτική Παραγωγή και Σύγχρονες Εξελίξεις. Η μουσειολογική αφήγηση της εκθεσιακής πορείας εδράζεται σε μια αντίστοιχη χωρική

εμπειρία με έντονη αρχική κατάβαση και ομαλή ανοδική πορεία στη συνέχεια. Ο επισκέπτης εισάγεται στη Θεματική της εδαφογένεσης με κατάβαση ανάμεσα σε δύο εδαφοτομές που αποκαλύπτουν την στρωματοποιημένη διάρθρωση του εδάφους. Στη συνέχεια θα ακολουθήσει η ενότητα όπου παρουσιάζεται η ταξινόμηση των εδαφών σύμφωνα με τα διεθνή επιστημονικά δεδομένα, ώστε να οδηγηθεί πλέον στην εμπειρική ανάλυση των χαρακτηριστικών των εδαφών όπως η μέτρηση του pH της κοκκομετρίας κοκ.

Το πειραματικό τμήμα του μουσείου αφορά τόσο σχολικές τάξεις όσο και αγρότες που μπορούν να εκπαιδευτούν στις βασικές εδαφολογικές αναλύσεις για τον προσδιορισμό των τοπικών ιδιαίτερων χαρακτηριστικών. Η εκμάθηση γίνεται με ψηφιακά μέσα όπου σε οθόνες παρουσιάζονται τα βήματα και η μέθοδος των αναλύσεων. Στη συνέχεια ο επισκέπτης οδηγείται σταδιακά προς την επιφάνεια μέσα από το «θέατρο» των σπόρων και των νερών όπου παρουσιάζονται σε προθήκες δείγματα σπόρων και γίνονται προβολές για την σημασία του νερού για την αγροτική παραγωγή. Στο τελευταίο στάδιο εφόσον έχουν παρουσιαστεί τα φυσικά στοιχεία της αγροτικής παραγωγής δηλαδή έδαφος, νερό σπόρος, εισάγεται η συμβολή του ανθρώπου μέσω της τεχνολογίας και της συστηματικής γνώσης για να καθοδηγήσει την παραγωγή σε συγκεκριμένα ελέγξιμα αποτελέσματα. Το τελευταίο τμήμα της αγροτικής τεχνολογίας βρίσκεται στην ίδια στάθμη και ενδεχομένως να συλλειτουργεί με το τμήμα του κτηρίου που ασχολείται με τα τρέχοντα προβλήματα της αγροτικής παραγωγής καθώς και τις τελευταίες εξελίξεις στον αγροτικό κλάδο.

5. ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ- ΔΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Ο φέρων οργανισμός και των δύο κτιριακών όγκων είναι μικτός αποτελούμενος από κατακόρυφα στοιχεία οπλισμένου σκυροδέματος και σύμμεικτες πλάκες. (μεταλλικά δοκάρια, διαδοκίδες, παραμένον ξυλότυπος από τραπεζοειδή λαμαρίνα και πλάκες ελαφρά οπλισμένου σκυροδέματος). Θεμελίωση προτείνεται από γενική κοιτόστρωση (πλάκα ραντιέ) . Η στοά επί της Θεοφράστου κατασκευάζεται με κατακόρυφα στοιχεία οπλισμένου σκυροδέματος και μεταλλική κατασκευή δικτυώματος δύο διευθύνσεων. Τα τοιχεία οπλισμένου σκυροδέματος θερμομονώνονται εξωτερικά και επενδύονται με την παρεμβολή δευτερεύοντος μεταλλικού σκελετού σε απόσταση, (επιτρέποντας το φυσικό αερισμό της όψης), με μεταλλικά Πανέλα οξειδωμένης λαμαρίνας τύπου Corten, σε γενικά ορθογωνικό κάρναβο που διακόπτεται από λοξούς αρμούς επαναλαμβάνοντας το μοτίβο οργάνωσης του βοτανικού κήπου και του Κέντρου Περιβαλλοντικής αγωγής. Εσωτερικά τα τοιχεία παραμένουν εμφανή. Τα δώματα του συγκροτήματος φυτεύονται και αποτελούν χώρους περιπάτου και επισκέψιμες προεκτάσεις του δημόσιου χώρου είτε προς της Θεοφράστου είτε προς το Βοτανικό Κήπο. Οι σκληρές επιφάνειες του δημόσιου χώρου διαμορφώνονται με χυτά δάπεδα διαφορετικής επιφανειακής επεξεργασίας (πλυμένα, χτενιστά κοκ) διαφορετικής απόχρωσης που όμως κινούνται γενικά σε γαιώδεις υφές και χρώματα.

Δ. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ- ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Η βιωσιμότητα του εγχειρήματος αποτελεί βασική προϋπόθεση και κεντρική λογική του σχεδιασμού, και δεν αφορά μόνον τα κτίρια , τα δένδρα, τα φυτά και τις κατασκευές του περιβάλλοντος χώρου. **Η βιωσιμότητα είναι πρωτίστως τρόπος ζωής** και στόχος είναι η πλήρης ένταξη του ΕΘΙΑΓΕ στην καθημερινότητα της ζωής της Λάρισας και όλης της Θεσσαλίας. Οι προτάσεις και η επιταγή για βιωσιμότητα αντανακλάται παντού και αναδύεται ως ένα από τα πρότυπα κατασκευής , λειτουργίας και συντήρησης των δημόσιων υποδομών. **Σκοπός μας είναι η συμβολή στον δημόσιο διάλογο για την βιωσιμότητα και την προστασία του περιβάλλοντος**, ευαισθητοποιώντας όλες τις ηλικίες του πληθυσμού, τους μαθητές , τους φοιτητές και τους επισκέπτες. Σημαντικό στοιχείο είναι **το κάλεσμα για εθελοντική προσφορά** μέσα από δράσεις και εκδηλώσεις που ενισχύουν και υπογραμμίζουν την απόλυτη ανάγκη υιοθέτησης πρακτικών για ένα περιβαλλοντικά βιώσιμο τρόπο ζωής και ένα βιώσιμο αστικό μοντέλο.

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η ανακαίνιση/επανάχρηση των κτιρίων βασίζεται σε τρεις σχεδιαστικές αρχές: α) την διατήρηση των πόρων β) την μεγιστοποίηση του λόγου αποδοτικότητα/κόστος και γ) τον ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό. Ο σχεδιασμός εστιάζεται στην σημαντική μείωση της επίδρασης των κτιριακών κατασκευών και της λειτουργίας τους στο περιβάλλον και στην ανάδειξη τους σαν παράδειγμα για την τοπική κοινωνία, αποτελείται δε από τον συνδυασμό των παρακάτω στρατηγικών

3. ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ.

Οι μικροκλιματικές συνθήκες που παρατηρούνται σε αυτόν είναι καθοριστικής σημασίας για τις δραστηριότητες και κατ επέκταση την χρήση του χώρου. Προβλέπεται :

- i. Η χρήση ψυχρών υλικών ώστε να μειωθούν οι επιφανειακές θερμοκρασίες.
- ii. Χρήση περιμετρικής φύτευσης στον χώρο που σχηματίζεται ανάμεσα στα κτίρια καθώς και σκιασμένων διαδρομών βελτιώνοντας την θερμική άνεση τους θερινούς μήνες.
- iii. Υψηλής αποδοτικότητας εξωτερικός φωτισμός με περιορισμό της φωτεινής ροής προς το έδαφος.

4. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΝΕΡΟΥ.

- i. Συλλέγοντας - αποθηκεύοντας όμβρια από τις οροφές των κτιρίων και επαναχρησιμοποιώντας τα για άρδευση και για στα καζανάκια εντός του κτιρίου περιορίζοντας σημαντικά την χρήση πόσιμου νερού από το δίκτυο.
- ii. Χρήση ακροφύσιων εξοικονόμησης
- iii. Επανάχρηση σε δευτερεύουσες χρήσεις των γκριζων νερών

5. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.

Εδράζεται στον συνδυασμό των παρακάτω στρατηγικών:

i. Την ελαχιστοποίηση της ενεργειακής ζήτησης η οποία θα επιτευχθεί μέσω της βελτίωσης των ιδιοτήτων του κελύφους (ισχυρή θερμομόνωση και αεροστεγανότητα) αλλά και του ελέγχου της ηλιακής ακτινοβολίας (εποχικές επιλεκτική σκίαση και φασματικώς επιλεκτικοί υαλοπίνακες) με ταυτόχρονη επάρκεια σε παροχή φυσικού φωτισμού.

-Της χρήσης του φυσικού αερισμού (κατάλληλος σχεδιασμός φεγγιτών). (σκίτσο 21)

ii. Την μεγιστοποίηση της ενεργειακής αποδοτικότητας λόγω της χρησιμοποίησης αποδοτικού συστήματος Θ/Ψ με εναλλάκτη θερμότητας στο σύστημα αερισμού όπου χρειάζεται καθώς και του κατάλληλου σχεδιασμού του συστήματος φωτισμού (αποδοτικές πηγές και σύστημα ελέγχου).

iii. Της χρήσης ΑΠΕ in situ με:

- Χρήση φωτοβολταϊκών πανέλων επί της οροφής του κεντρικού κτιρίου καθώς και ηλιακών συλλεκτών για ΖΝΧ.

- Ανάπτυξη συστήματος ηλιακής θέρμανσης αέρα στην οροφή των κτιρίων (διπλό κέλυφος), υποβοηθητικό του συστήματος θέρμανσης.

iv. Της εκπαίδευσης των χρηστών του χώρου στην σωστή ρύθμιση των συστημάτων Θ/Ψ (θερμοστάτες).

6. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

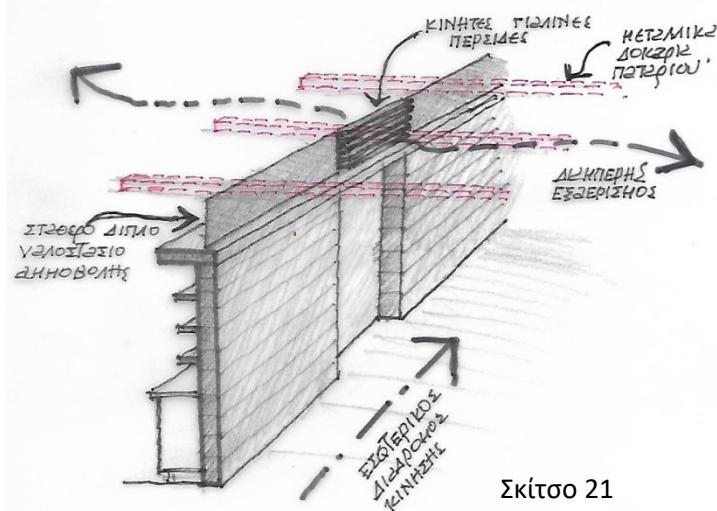
- i. Χρήση υλικών (βαφές, δάπεδα κλπ) με πολύ χαμηλές εκπομπές VOCs.
- ii. Επάρκεια αερισμού και φυσικού φωτισμού.
- iii. Ηχομόνωση.

7. ΧΡΗΣΗ ΥΛΙΚΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- i. Εσωτερικοί διαχωριστικοί τοίχοι με χρήση πανέλων των οποίων ο πυρήνας είναι συμπιεσμένο άχυρο
- ii. Ανάπτυξη στρατηγικής ανακύκλωσης/ επανάχρησης των υλικών.

Ε. Η/ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΘΙΑΓΕ

1. Για το Πολιτιστικό χωριό προτείνεται σύστημα κεντρικού κλιματισμού (Ψύξη - Θέρμανση - Αερισμός - Εξαερισμός), αποτελούμενου από 4 Αντλίες θερμότητας αερόψυκτες ηλεκτρικές και 4 κλιματιστικές συσκευές (εγκατεστημένες στη στέγη εκάστου από τα 4 διακριτά κτίρια), οι οποίες οπτικά καλύπτονται πλήρως από την περιμετρική μεταλλική όψη ηλιοπροστασίας. Το δίκτυο προσαγωγής και απαγωγής αποτελείται από αεραγωγούς κυκλικής διατομής οι οποίοι οδεύουν ελεύθερα (χωρίς την προσθήκη ψευδοροφών) στο κενό της κεκλιμένης στέγης. (βιομηχανική λογική)
2. Για το κτίριο του Κέντρου Προώθησης Αγροτικής Καινοτομίας και Μουσείου εδαφών και Γεωργικής τεχνολογίας προτείνεται αντίστοιχο σύστημα, με δύο αντλίες θερμότητας και δύο κλιματιστικές συσκευές οι οποίες τοποθετούνται λόγω της χρήσης των δωματίων (χώρος περιπάτου και φυτεμένο δώμα), κάτω από την κεντρική κλίμακα καθόδου στην πλατεία και στο επίπεδο του υπογείου του αμφιθεάτρου (σε επαφή με το ύπαιθρο).

Σκίτσο 21